

Kinderen groeien zo thuis mogelijk op

Hoe maak je met elkaar concrete stappen? Lessen uit de praktijk van de jeugdhulpregio Zuidoost Utrecht

Februari, 2023

Aanpakkers van
maatschappelijke
vraagstukken

Missie

Zo thuis mogelijk opgroeien

De regio Zuidoost Utrecht wil, net als andere gemeenten, dat kinderen zo thuis mogelijk opgroeien. Hoe zorg je met elkaar dat het aantal uithuisplaatsingen daadwerkelijk afneemt zodat kinderen zo veel mogelijk thuis kunnen opgroeien? Wat is daar voor nodig? De bekende begrippen als 'maatwerk' en 'integraal aanbod' bieden niet zomaar oplossingen, die moet je gezamenlijk zoeken en concreet invulling geven. De lessen die dit traject heeft opgeleverd delen we in dit artikel.

De verblijfsaanbieders Timon, de Rading, Youké, Leger des Heils en Driestroom zijn samen met de vijf samenwerkende gemeenten binnen de jeugdhulpregio Zuidoost Utrecht (ZOU), de sociale teams, en andere belangrijke netwerkpartners – o.a. SAVE, YEPH, een GGZ aanbieder en de doorbraaktafel – aan de slag gegaan om concrete stappen met elkaar te nemen. Niet persé nieuw aanbod ontwikkelen, maar meer flexibele inzet van het huidige aanbod: samen leren en verbeteren in het bieden van maatwerkoplossingen om zo uithuisplaatsingen te voorkomen. En dat is hard nodig. Een ervaringsdeskundige maakte de noodzaak daarvan heel scherp door tijdens een werksessie onderstaand dagboekfragment voor te lezen.

Dagboekfragment ervaringsdeskundige

17 december 2006

"Het is weer zo ver. Ik zit weer op een andere groep; de zesde inmiddels. Begeleiding is net weg en ik voel me alleen. Ik durf mijn kamer niet af want hoorde piepers afgaan en mensen roepen op de gang. Echt.. ik snap heus wel dat het beter is om even niet thuis te zijn, maar of dit nou zo'n goede omgeving is..? Ik vraag me soms af of ik niet gewoon te complex ben? Te moeilijk? Alle plekken waar ik tot nu toe ben geweest hebben me niet verder kunnen helpen. Ik ben zo moe van het continu wennen aan nieuwe mensen. Ik wil er niet nóg meer zien komen en gaan. Het waren er al zoveel.."

Basis

In januari 2022 zijn vijf aanbieders - De Rading, Leger des Heils, Driestroom, Timon en Youké – gestart met een nieuwe opdracht op verblijf in de regio. Daarbij gaat het de regio om het vinden van de beste oplossingen voor jeugdigen en gezinnen. Thuis, met de meest effectieve begeleiding voor het kind en gezin, of, als dit beter is, op een passende verblijfsplek zoals een pleeggezin, gezinshuis of anders. De inzet van de aanbieders bestaat uit twee componenten:

- Direct zorg-gerelateerd: uitvoering best passende verblijfszorg
- Indirect zorg-gerelateerd: inzet die niet direct gebonden is aan de uitvoering van zorg, die bijdraagt aan de beoogde transformatie. Onder andere de inzet van het KNOOPpunt als gezamenlijke toegang van de verblijfsaanbieders voor ondersteuning en hulp op het voorkomen van verblijf.

Deze ‘opdracht op verblijf’ vormt de basis voor het project Beter Maatwerk dat in 2022 is uitgevoerd, met subsidie van het bovenregionaal expertisenetwerk Utrecht-Flevoland. Beter Maatwerk was bedoeld als spiegel voor de lopende opdracht: zitten we op de goede weg? Waar sturen we bij? Daarbij lag de focus op samen met relevante partners in de regio leren en verbeteren in het bieden van maatwerkoplossingen.

Doel was niet het doen van nieuw onderzoek, het zenden van kennis en kunde en ook geen nieuw ‘producten’ ontwikkelen, maar wel:

- leren van (actuele) casuïstiek;
- verbinden en versterken van het vertrouwen tussen professionals;
- benutten ervaringsdeskundigheid.

Om wie gaat het?

Het gaat om kinderen en jongeren en gezinnen voor wie hulp in de thuissituatie het meest passend en effectief is, maar voor wie een maatwerkoplossing nodig is omdat (stapeling van) bestaand ambulante aanbod alleen onvoldoende effectief is. Kinderen, jongeren en gezinnen waarbij sprake is van een (dreigende) uithuisplaatsing. In 2022 is het KNOOPpunt bij 151 casussen in de regio ZOU betrokken geweest. Voor een deel waren dit kinderen die al langer op een verblijfsplek zaten. 124 casussen waren nieuw waarvan het eind 2022 in 18 casussen is gelukt om een uithuisplaatsing af te wenden. Een aantal casussen bevond zich eind 2022 nog in de fase van de gezamenlijke analyse dus mogelijk dat het aantal van 18 casussen nog verder toe zal nemen.

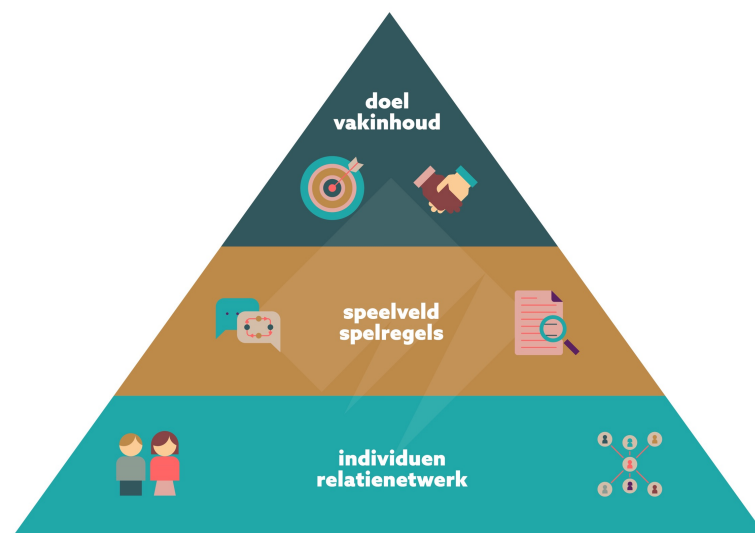
Aanpak & theorie

In het model hieronder staat weergegeven welke elementen een rol spelen in samenwerking. Het begint met een doel: een gezamenlijk doel bevordert de samenwerking tussen verschillende partijen. Marijke Spanjersberg beschrijft dat doelen ook 'toxisch' kunnen zijn. Ze bevatten tegenstrijdigheden omdat het doel onbegrensd is (bijvoorbeeld 'maatwerk voor iedereen'), terwijl de middelen begrensd zijn (tijd, geld, expertise et cetera). Het is belangrijk in de samenwerking om deze tegenstrijdigheden expliciet te maken en ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen het doel begrijpen en onderschrijven.

De spelregels gaan om formele en informele afspraken. Als de spelregels niet door iedereen eerlijk en helder worden gevonden kunnen partijen afhaken of andere coalities sluiten die het bereiken van het gezamenlijke doel lastiger maken.

“*Marijke Spanjersberg: Hoe toxischer het doel, hoe belangrijker het is om gedeelde en goed werkende spelregels te hebben om spanning die in het doel versleuteld ligt hanteerbaar te maken.*”

De onderste laag van de driehoek staat voor de onderlinge relaties. Is er voldoende onderling positief contact, waardering en vertrouwen?

Aan de slag met samenwerking

Bron: Marijke Spanjersberg, meer info: systeeminterventies.nl

Als je scherp hebt waar in de samenwerking het meeste aandacht naar uit gaat en wat het dominante gesprek is: het nog preciezer maken van het doel, het nog scherper maken van regels en afspraken of nog meer aandacht voor 'de onderstroom' of spanning binnen relaties, is ook helder waar je het meeste winst kan behalen: juist binnen een andere laag van de driehoek.

Deze theorie bracht inzicht en focus tijdens het project Beter Maatwerk. Zeker met een omvangrijk doel als minder uithuisplaatsingen is duidelijkheid van het doel en de spelregels heel belangrijk. Als dat niet op orde is leidt dat onvermijdelijk tot spanningen in de relaties en samenwerking onderling.

Daarnaast hebben we aandacht gehad voor de verschillende perspectieven van de betrokken partijen. Iedereen kijkt door een eigen bril of frame naar de werkelijkheid. Dat is een gegeven en op zichzelf niet problematisch, maar als dit niet scherp en helder is voor alle partijen kan dit frustratie in de samenwerking opleveren, zeker bij complexe problemen¹.

1: Arno Korsten, 'Omgaan met 'wicked problems'', Beleidsonderzoek Onlinemaart 2019

Lessen

klik op een les voor meer toelichting

Kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien is alleen mogelijk als alle betrokken partijen dit doel onderschrijven

Samen werken aan maatwerk is mensenwerk; investeer daarom in onderlinge relaties

Niet het systeem maakt het verschil in casuïstiek maar de individuele professional (persoonlijk leiderschap)

Voldoende tijd voor een goede, gezamenlijke analyse is cruciaal

Samen leren, juist tuss^{en} organisaties, helpt om los te komen van producten (dit vraagt tijd!)

Vrij besteedbaar budget voor maatwerk helpt

Toelichting les:

minder uithuisplaatsingen realiseren is alleen mogelijk als alle betrokken partijen dit doel onderschrijven

Zo thuis mogelijk opgroeien kan geen enkele organisatie alleen. Je hebt elkaar nodig om tot maatwerkoplossingen te komen. Binnen het jeugddomein, maar ook daarbuiten. Denk aan hulp vanuit de GGZ voor een vader met PTSS, schuldhulpverlening, et cetera.

Het driehoek model op pagina 5 van dit artikel maakt duidelijk dat een gezamenlijk doel essentieel is voor samenwerking. Concreet: Wat willen jullie samen bereiken, hoeveel geld, tijd en kennis zijn jullie bereid te investeren? Een heldere, inspirerende ambitie verbindt, mobiliseert én committeert partijen, en creëert eigenaarschap.

De jeugdhulpregio Zuidoost Utrecht werkt vanuit de inkoop, net als verschillende andere regio's, met percelen en domeinen (o.a. ambulante, verblijf, crisis, etc.) Het 'voorkomen van uithuisplaatsingen' staat daarbij centraal in de opdracht aan de verblijfsaanbieders. Tijdens de aanbestedingsfase is in dialoog met relevante partners (o.a. sociale teams, SAVE, YEPH) uitgebreid gesproken over wat er nodig is om dit met elkaar te bereiken. Echter, in het project Beter Maatwerk werd duidelijk dat deze gezamenlijkheid uit de dialoog nog vertaald moet worden naar de praktijk. Samen werken aan het voorkomen van uithuisplaatsingen bleek op casuïstiek niveau niet vanzelfsprekend. Juist als er onveiligheid speelt, was iedereen geneigd zich terug te trekken op het eigen eilandje.

“ Professional: Het zijn eilandjes. Er wordt veel langs elkaar heen gewerkt en we zijn voortdurend bezig met branden blussen.

Daarmee werden de verblijfsaanbieders geconfronteerd met de volgende paradox in hun opdracht: *Verblijfsaanbieders met de opdracht om verblijf te voorkomen.* De ingrediënten voor maatwerkoplossingen om verblijf te voorkomen liggen veelal in handen van andere partijen, zoals de GGZ, sociale wijkteams, ambulante, en informele partijen. Hoe hard de medewerkers van het KNOOPpunt ook hebben gewerkt, de verblijfsaanbieders kunnen dit niet alleen.

Deze constatering was het startpunt voor de verblijfsaanbieders, de regio Zuidoost Utrecht, de sociale teams, SAVE en YEPH om een nieuwe start te maken op de gezamenlijke ambitie 'Zo thuis mogelijk opgroeien'. Hernieuwd commitment en afspraken om gezamenlijk aan de slag te gaan met concrete knelpunten en in gezamenlijkheid te blijven sturen.

Perspectief ervaringsdeskundigen:

Het is als kind ontzettend belangrijk om te voelen dat, wat de situatie ook is, je een team met mensen om je heen hebt staan die allemaal aan één doel werken. Het gevoel van “samen sta je sterker” en “wij zullen je dragen” zorgt voor het gevoel van veiligheid en geborgenheid. De basis die je doet voelen er toch niet écht helemaal alleen voor te staan; zelfs als uithuisplaatsing in het verdrietigste geval (al dan niet tijdelijk) nodig blijkt.

Als je wilt dat alle partijen hetzelfde doel onderschrijven, moet je ook ouders en jongeren betrekken en daar commitment van krijgen. Kinderen en ouders willen ook geen uithuisplaatsing, maar dienen dan wel op maat gesteund te worden. Thuis of, als het niet anders kan, ‘zo thuis mogelijk’.

Voorbeeld uit de praktijk:

Het sociaal team komt na een lang traject met het gezin tot de conclusie dat een uithuisplaatsing de enige oplossing nog is. Als hij/zij het KNOOPpunt belt gaat deze medewerker vragen stellen; zij hebben immers de opdracht om vanuit hun expertise mee te denken en verblijf zoveel te voorkomen. De professional van het sociaal team is niet goed op de hoogte van de ambitie en deze opdracht, en ervaart daardoor deze vragen als het overdoen van hun werk. Dit geeft frustratie en gedoe op de onderlinge relaties.

Toelichting les:

Samenwerken aan maatwerk is mensenwerk, investeer daarom in onderlinge relaties

We zijn aan de slag gegaan met het analyseren van casussen die positief zijn verlopen. Wat werkte goed en hoe kwam dat? Dit bracht positieve energie en bracht inzicht in de volgende succesfactoren :

- Vaste gezichten hebben om mee samen te werken, zodat je weet wat je aan elkaar hebt en kan groeien als team.
- Samen verantwoorde risico's dragen: wegblijven uit wij-zij, maar nieuwsgierigheid tonen naar perspectief van de ander (echt luisteren!) en focus houden op het kind en het gezin.
- Plezier in de samenwerking (korte lijnen, vertrouwen, waardering)

De hectiek van het werk maakt dat we in de jeugdhulp steeds minder investeren in onderlinge verbinding en kennismaking. Ook vanwege de vele wisselingen in mensen. Het risico op een wij-zij verhaal groeit dan, terwijl je de ander heel hard nodig hebt om maatwerk te kunnen bieden. De onderlinge relatie is de basis om met elkaar maatwerk te kunnen bieden zoals weergegeven in het driehoek model op pagina 5.

Verblijfsaanbieders investeren in het relatienetwerk door vanuit het KNOOPpunt vaste gezichten aan een gemeente te koppelen. Het KNOOPpunt werkt inmiddels ook op locatie bij de sociaal teams. Daarnaast hebben de gezamenlijke bijeenkomsten vanuit het project Beter Maatwerk bijgedragen aan het verbinden en versterken van relaties tussen professionals en managers uit verschillende organisaties. De casuïstiekanalyses, maar ook bijvoorbeeld een bijeenkomst van het KNOOPpunt en alle GGZ aanbieders uit de regio. Deze gesprekken dragen eraan bij dat medewerkers elkaar in een volgende casus makkelijker kunnen vinden. De opbouw van onderlinge relaties vraagt voortdurend aandacht en krijg in 2023 in de regio Zuidoost Utrecht verder vervolg.

Perspectief ervaringsdeskundigen

Zorg dat je elkaar weet te vinden, maak contact en onderzoek wat je voor de ander kan betekenen. Niet alleen met de mensen van je eigen organisatie maar juist ook daarbuiten, en met ervaringsdeskundige professionals. Juist ervaringsdeskundigen kennen oplossingen uit het gewone leven en komen met creatieve oplossingen.

Ik zie in mijn werk als ervaringsdeskundige ontzettend mooi werk voorbij komen, maar ik zie ook veel losse eilandjes. Probeer de organisatiebelangen die er zijn soms een beetje aan de kant te zetten, bundel jullie krachten en maak gebruik van elkaars expertise. Uiteindelijk willen we allemaal hetzelfde; Een kind zoveel mogelijk in een 'thuis' laten opgroeien.

Toelichting les:

Niet het systeem maakt het verschil in casuïstiek, maar de individuele professional (persoonlijk leiderschap)

Persoonlijk leiderschap van een individuele professional kwam in Beter Maatwerk heel duidelijk naar voren als een cruciale succesfactor. Een stevige professional met de persoonlijke overtuiging dat er alles aan gedaan moet worden om een kind thuis te laten opgroeien.

Competenties / vaardigheden die daarbij zijn genoemd:

- Geen nee accepteren, maar daarbij steeds wel in samenwerking blijven. *“Hoe gaan we dit doen?”*.
- Los op, of schaal op als motto, niet blijven aanmodderen.
- Verbinder op de inhoud, maar ook anderen aanspreken op wat er nodig is.
- Specifiek voor medewerkers van sociaal teams: stevige coördinatie van zorg, ofwel procesregie kunnen voeren.
- Binnen de eigen grenzen doen wat nodig is om volledig aan te sluiten op de behoefte van een kind en het gezin. Ook als dit vraagt om in het weekend met een jongere op pad gaat om hem of haar te begeleiden naar een volgende stap.

“ *Professional: Het ging op een bepaald moment in de samenwerking niet meer over de kinderen, het geloof in iedereen was weg. Door te focussen op de kinderen kwamen we verder.* ”

- Risico's durven nemen in belang van ouder en kind: geen verkramping als er sprake is van een onveilige situatie.
- Ouders vertrouwen en keuzes geven.
- Breder kijken dan eigen aanbod of domein, gericht op de vraag van het gezin.

Uiteraard is het systeem van jeugdhulp belangrijk om de juiste randvoorwaarden te creëren voor professionals om hun werk te doen. Ervaring laat echter zien dat de ene professional wel in staat is om binnen dit systeem maatwerk te leveren, terwijl dit bij de ander moeizaam gaat. Het gaat om kansen en mogelijkheden zien, en deze (durven) te benutten vanuit persoonlijke overtuiging.

“ *Professional: Als we het allemaal spannend blijven vinden, dan doen we niks.* ”

“ *Professional: In dit soort complexe casussen vraagt het ruimte te hebben, als je er nog een caseload naast hebt is het echt ‘hands on’* ”

Perspectief ervaringsdeskundigen:

Voor ouders en gezinnen is het belangrijk om een professional te hebben die gelijkwaardig samenwerkt en met wie je een vertrouwensband op kan bouwen. De individuele professional is de basis om het verschil te maken.

Ik werk momenteel als ervaringsdeskundige in de GGZ en hoor regelmatig zinnen als “denk vooral niet dat wij het verschil zullen maken, deze persoon heeft al ik-weet-niet-hoeveel-mensen voorbij zien komen..”. Die zienswijze maakt me verdrietig en ook boos. Want wanneer zelfs de individuele professional geen heil meer ziet in bepaalde casuïstiek, hoe moet het kind en zijn/haar/diens systeem dat dan wel nog zien?

In mijn eigen proces als jeugdige ben ik met terugwerkende kracht dankbaar voor die enkele individuele professionals die altijd naast mij zijn blijven staan. Die hoop bleven hebben wanneer ik het in mezelf niet meer kon vinden. Het zijn zij die gemaakt hebben dat ik sta waar ik nu sta. En ja, ik weet dat ik het zélf heb gedaan, maar dat ik heb gevoeld dat er altijd iemand was die náást me stond, bij elke stap, heeft me oprecht gered.

Toelichting les:

voldoende tijd voor een goede, gezamenlijke analyse is cruciaal

Een gedegen (verklarende) analyse heeft veel aandacht in jeugdhulp-land, en terecht. Zonder een goede, gezamenlijke analyse bestaat het risico dat gezinnen niet op de juiste manier worden geholpen en dat onderliggende problematiek niet wordt erkend/herkend.

Het project Beter Maatwerk maakte scherp dat:

- professionals vaak gebrek aan tijd ervaren om dit goed te doen, terwijl een gedegen analyse ook tijd kan opleveren. Leidinggevenden en bestuurders kunnen hier ruimte voor creëren en expliciet maken dat dit bij deze casuïstiek een cruciale stap is.
- gezamenlijkheid in het maken van deze analyse soms nog ontbreekt. Een medewerker van het sociaal team doet dit bijvoorbeeld met het gezin en een ambulante hulpverlener. Maar het was helpend geweest om de GGZ medewerker al aan te laten sluiten om vanuit dat specialisme meteen mee te denken over het trauma van de ouders. Net als een verblijfscoördinator van de verblijfaanbieders als er sprake is van een mogelijke verblijfsvraag.
- het nog een zoektocht is voor professionals op welk moment zij aanvullende expertise invliegen voor de gezamenlijke analyse. Ook dit vraagt tijd om samen met alle partijen in de regio te doen en te leren over wat het beste werkt.

Perspectief ervaringsdeskundigen:

Die gedeelde, gezamenlijke analyse: dus mét ouders en jongeren samen gemaakt, is cruciaal. Het is de basis vanuit waar je werkt. Niet alleen als professional maar is het voor een ouder of kind fijn om te 'hebben'. Het kan worden ingezet als houvast wanneer de onzekerheid losbarst en tegelijkertijd is het een tool die gebruikt kan worden om te evalueren en om de gemaakte stappen letterlijk op papier te hebben staan. Dat geeft kracht en vertrouwen!

Maak de verklarende analyse samen met de ouder(s) en kind. Neem de tijd en luister, lees tussen de regels door en geef het kind alsjeblieft een stem. Ze willen worden gezien, gehoord en zijn vaak deskundiger over zichzelf dan je misschien op het eerste oog denkt.

Toelichting les:

samen leren, juist tussen organisaties helpt om los te komen van producten (dit vraagt tijd!)

Het product-denken zit diep ingebakken in organisaties en in professionals, dat is niet zomaar weg. We zijn al jaren zo georganiseerd en verandering vraagt tijd. Ons systeem is simpelweg op dit moment nog georganiseerd in organisaties, producten en potjes: een poging om met elkaar grip te houden.

“ *Professional: Je voelt heel je machteloos. Ik geef aan dat er iets nodig is, dat het mij niet lukt, maar heb niet het idee dat anderen zich net zo verantwoordelijk voelen. Ik zit hier in mijn eentje in paniek te wezen. Wij zijn de gezinsvoogd, maar we zijn afhankelijk van de aanbieders en hoe de regio het organiseert met elkaar.*

Samen optrekken in, en leren van casuïstiek, over organisaties en domeinen heen, is hard nodig om de beweging te maken naar vraaggericht werken. Dit kan alleen als de samenwerking tussen organisaties goed loopt.

“ *Professional: Kunnen we verder denken, kunnen we tijdelijk iets aanvullends regelen, waardoor we de opname verkorten? Wat is er buiten de kaders mogelijk? Wat zit er net buiten de regio wat wel bereikbaar is voor deze jongen?* ”

Leren gebeurt nu nog vaak binnen organisaties (interviews, casuïstiekbesprekingen). Maar voor de opgave waarbij verschillende organisaties een stuk van de oplossing hebben, zoals bij het voorkomen van uithuisplaatsingen, is gezamenlijk leren cruciaal.

Samen leren stond centraal in het project Beter Maatwerk. Onder begeleiding van een onafhankelijk procesbegeleider keken professionals van verschillende betrokken organisaties gezamenlijk terug op een recente casus waarbij sprake was van (het voorkomen) van een uithuisplaatsing. Het gezamenlijk doorgronden van de casus en vervolgens de reflectie daarop bracht waardevolle inzichten. Deze ervaring leert dat juist het terugkijken op "afgeronde" casuïstiek ruimte biedt voor professionals om vanuit een open en nieuwsgierige houding door te vragen en te leren van ieders perspectief. In actuele casuïstiek waarin de druk hoog is om tot 'een oplossing' te komen is dit soms lastig. Ook was opvallend dat juist het bespreken van positieve casussen (waarin het is gelukt om een uithuisplaatsing te voorkomen) veel energie en waardevolle inzichten gaf.

Tijdens een werksessie waren ook de leidinggevenden van de professionals van het KNOOPpunt, de sociale teams, YEPH en SAVE aanwezig. Zij sloten aan bij hun medewerkers, luisterden en vroegen door waar knelpunten in de praktijk zitten, zoals het hebben van voldoende tijd om een gezamenlijke analyse te maken. De leidinggevenden zaten na elke ronde ook samen aan tafel en gingen in gesprek over mogelijke oplossingen. Deze sessie gaf veel energie en inzichten in elkaars perspectief. Het gaat erom dit soort sessies te blijven herhalen. Dan wordt de gezamenlijke opgave, het verminderen van uithuisplaatsingen, steeds concreter en haalbaarder. Je houdt met elkaar de motivatie en maakt scherp dat dit alleen kan in samenwerking.

Perspectief ervaringsdeskundigen:

Samen leren tussen organisaties én ervaringsdeskundigen, helpt om los te komen van producten. Ervaringsdeskundigen beschikken over oplossingen uit het gewone leven, hebben een breed netwerk en kunnen creatief meedenken, omdat ze ook een collectief aan ervaringen meebrengen en weten wat wel of niet kan werken. Benut ervaringsdeskundigen niet alleen voor het inwinnen van advies, maar zet ze aan tafel bij complexe casuïstiek en zelfs op groepen om ook daar van hun ervaringen en expertise te leren. En, zoals eerder genoemd: Zoek elkaar op. Bundel de krachten die jullie bezitten. Doe het naast elkaar en samen!

Toelichting les: vrij besteedbaar budget voor maatwerk helpt

Een inkopper, maar toch fundamenteel om te noemen. Nog niet in elke gemeente is dit vanzelfsprekend. Het loskomen van producten vraagt om flexibiliteit in financiering en vrijheid voor professionals om te doen wat nodig is. Daarom aan alle gemeenten de oproep om dit mogelijk te maken!

Perspectief ervaringsdeskundigen:

Wat zou het toch fijn zijn als dit over een aantal jaren in alle gemeenten van Nederland de norm is. Passende zorg mogen ontvangen zonder de angst voor afwijzing omdat er 'geen financieel potje' is voor hetgeen er nodig is. Ik zou het mezelf met terugwerkende kracht, maar de kinderen en hun ouders van nu, zó gunnen!

Waarbij het ook belangrijk is om gezinnen die langdurig vanuit nabijheid ondersteuning nodig hebben te blijven ondersteunen en niet alleen in kortdurende trajecten te denken.

Dit artikel is met veel motivatie van alle betrokken partijen tot stand gekomen. Tilly van Uffellen (Netwerk Beter Samen) en Sacaja Tjeerdsma deelden hun ervaringsdeskundigheid om het project in Zuidoost Utrecht vooruit te helpen én delen hun lessen in dit artikel.

Dank ook aan de inzet van het KNOOPunt, Timon, Youké, De Rading, Leger des Heils, Driestroom, YEPH, SAVE, de gemeenten De Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.

Tot slot bedanken we het bovenregionale expertisenetwerk Utrecht-Flevoland voor het verstrekken van de subsidie om dit project mogelijk te maken.

Colofon

Opdrachtschrijving
Zo thuis mogelijk opgroeien

Datum
20 februari 2023

Pia van den Boom

**Bovenregionaal
expertisenetwerk Utrecht-
Flevoland**

**Tilly van Uffelen, Sacaja
Tjeerdsma, Jennifer Gebraad**

Contact
K2
Kanaalweg 22b, 3526KM
Utrecht
06-43 46 81 24
info@k2.nl
www.k2.nl
KvK 55302270